

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 297

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 1 februari 2024

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Renovatiecoaches - Stand van zaken

Het takenpakket van de renovatiecoach omvat onder meer het volgende:

- men begeleidt particulieren bij de energetische renovatie van hun woning;
- men is het centraal aanspreekpunt voor vragen en problemen rond energetische renovatie.

Het gaat hier om de renovatiecoaches die binnen een energiehuis werkzaam zijn.

1. In welke mate krijgen de renovatiecoaches geregeld opleidingen om mee te zijn met de nieuwste technieken én met de (vernieuwde) premiestelsels?
2. Hoeveel renovatiecoaches zijn er actief verbonden aan een energiehuis in 2022-2023? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
 - a) provincie;
 - b) onafhankelijke renovatiecoach of verbonden aan energiehuis;
 - c) energiehuis waaraan ze verbonden zijn.
3. Hoeveel vragen tot advies kregen de renovatiecoaches in 2022-2023? Graag overzicht per jaar en opdeling naar:
 - a) provincie;
 - b) onafhankelijke renovatiecoach of verbonden aan energiehuis;
 - c) energiehuis waaraan ze verbonden zijn.
4. Hoeveel van die vragen tot advies hebben effectief tot een begeleiding naar renovatie geleid in 2022-2023? Graag overzicht en opdeling naar:
 - a) provincie;
 - b) onafhankelijke renovatiecoach of verbonden aan energiehuis;
 - c) energiehuis waaraan ze verbonden zijn.
5. Wat is de doorlooptijd van aanvragen; met andere woorden wat is de wachttijd in 2022-2023 tussen vraag naar advies en effectieve afspraak met een renovatiecoach? Graag doorlooptijd per jaar en opdeling naar:
 - a) provincie;
 - b) onafhankelijke renovatiecoach of verbonden aan energiehuis;

c) energiehuis waaraan ze verbonden zijn.

6. Blijkt dat vele Vlamingen, maar ook gemeenten, nog steeds niet op de hoogte zijn van de mogelijkheden van renovatiecoaches

Hoe zorgt de minister ervoor dat zij bekend raken bij alle Vlamingen, zowel lokale besturen als burgers?

7. Zijn er extra initiatieven gepland om de capaciteit aan renovatiecoaches te vergroten? Zo ja, in welke mate en met welk budget? Zo niet, waarom niet nu duidelijk is dat de Vlaming zich moet richten op renoveren en energiezuinig leven?
8. Voor de modale Vlaming is het niet evident om door de bomen aan energieadvies het bos nog te zien. Er zijn benovatiecoaches, renovatiecoaches, energiehuisen,

Zou ook hier, net als bij de premiestelsels, niet veeleer geopteerd moeten worden voor rationalisatie - éénmaking - van dit advies? Hoe ziet de minister dat? Op welke manier kan dat gestroomlijnd worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 297 van 7 februari 2024

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. De renovatiecoaches maken massaal gebruik van de opleidingen die het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) organiseert over de nieuwe ondersteuningsinstrumenten. Sinds de zomer van 2021 is er een uitgebreid aanbod van opleidingen over de Mijn Verbouwpremie en de Mijn Verbouwlening. Zo zijn er enerzijds algemene opleidingen zoals over elk van de in aanmerking komende werken en over de doelgroepen die in aanmerking komen voor de premie en de lening. Anderzijds zijn er ook opleidingen over specifieke aspecten van deze instrumenten, zoals de aanvraag via het uniek loket en de behandeling van dossiers waar appartementen en verenigingen van mede-eigenaars (VME's) in betrokken zijn. Bij het begin van het energieconsulentenproject renovatiecoaches in 2021 werden de nieuwe renovatiecoaches aangemoedigd om de BE-REEL online modulaire opleiding 'renovatiecoach' te volgen. 91 gebruikers, zowel renovatiecoaches als ook bijvoorbeeld loketmedewerkers van de energiehuizen, hebben alle modules voor renovatiecoach doorlopen en hebben gemiddeld 15u36 aan de totale opleiding gespendeerd. Daarnaast organiseren de energiehuizen zelf, alsook andere organisaties zoals provinciale steunpunten duurzaam wonen en bouwen, opleidingen voor renovatiecoaches.
2. Via de in 2021 door het VEKA gelanceerde subsidie-oproep energieconsulenten heeft elk energiehuis - op dat moment waren er 18 energiehuizen - minstens 1 VTE als renovatiecoach gedurende 3 jaar kunnen werven. In totaal worden via dit project 21,2 VTE's gedurende 3 jaar gesubsidieerd. De startdata van de projecten variëren in functie van de startdatum van de (meestal) nieuw aan te werven renovatiecoach; de meeste projecten zijn begin of midden 2022 gestart. In de tabel hieronder het overzicht per energiehuis.

Aantal gesubsidieerde Renovatiecoaches (in VTE) bij de Vlaamse Energiehuizen per provincie		
Antwerpen	AG Energiebesparingsfonds Antwerpen	1,2
Antwerpen	Energiepunt Mechelen	0,8
Antwerpen	IGEMO	1
Antwerpen	IOK	1,2
Antwerpen	IGEAN	1
Antwerpen	Stadsregio Turnhout	1
Limburg	Energiehuis Limburg	2
Oost-Vlaanderen	Beheer Energie Aalst	1
Oost-Vlaanderen	SOLVA	1
Oost-Vlaanderen	Energiecentrale Gent	1,2
Oost-Vlaanderen	Veneco	1,1
Oost-Vlaanderen	Woonwijzer Waasland	1
Vlaams-Brabant	3Wplus	2
Vlaams-Brabant	IGO	1,14
West-Vlaanderen	Energiehuis DVV Westhoek	1
West-Vlaanderen	Energiehuis Warmer Wonen (W13)	1
West-Vlaanderen	Energiehuis Oostende	1,15
West-Vlaanderen	WVI	1,4
Totaal		21,2

Naast hun deelname aan het energieconsulentenproject renovatiecoaches en hun samenwerkingen met renovatiecoaches en energiescanners leveren heel wat energiehuizen renovatie-advies en -begeleiding die ze financieren via andere kanalen

zoals de basisfinanciering van het VEKA aan de energiehuizen, cofinanciering door de gemeenten in hun werkingsgebied en deelname aan EU-projecten. Het VEKA verzamelt geen cijfers over het aantal VTE dat hiervoor ingezet wordt.

3. Van de renovatiecoaches die gefinancierd worden via het energieconsulentenproject ontvangt het VEKA een semestriële rapportering. Inmiddels hebben 12 projecten voor de vierde keer gerapporteerd, 5 projecten hebben er pas 3 semesters opzitten en hebben nog maar 3 keer gerapporteerd en het laatst gestarte project heeft nog maar 2 keer gerapporteerd.

Samen hebben zij tijdens de afgelopen werkingsperiode 11.437 adviezen geleverd aan hun klanten. We vragen niet om het aantal aanvragen tot advies apart te rapporteren. In principe wordt elke vraag beantwoord, hetzij door de renovatiecoach, hetzij via een doorverwijzing naar een meer aangewezen adviesinstantie (zoals een steunpunt duurzaam wonen en bouwen, voor bv. planadvies).

Voor het overzicht van de energiehuizen per provincie met het aantal semesters waarover gerapporteerd werd en het aantal geleverde renovatieadviezen verwijs ik naar mijn antwoord op deelvraag 4.

4. Een deel van de klanten die om een renovatieadvies vragen, is hiermee voldoende geholpen en gaat zelf verder aan de slag met de renovatie. Een deel van de klanten is minder zelfredzaam en heeft extra ontzorging nodig in de vorm van een renovatiebegeleiding. Op basis van de rapporteringen die het VEKA heeft ontvangen, zoals toegelicht bij het antwoord op deelvraag 3, werden er in de voorbije werkingsperiode 6.169 ontzorgingstrajecten opgestart via het energieconsulentenproject.

Zie hieronder het overzicht van de energiehuizen per provincie met het aantal semesters waarover gerapporteerd werd, het aantal geleverde renovatieadviezen en het aantal opgestarte ontzorgingstrajecten.

Provincie	Energie huis	Aantal semesters	Aantal renovatieadviezen	Aantal ontzorgingstrajecten
Antwerpen	AG EBF Antwerpen	4	1403	1403
Antwerpen	Energiepunt Mechelen	4	416	328
Antwerpen	IGEMO	3	109	109
Antwerpen	IOK	4	1894	780
Antwerpen	IGEAN	2	78	11
Antwerpen	Stadsregio Turnhout	4	335	124
Limburg	Energiehuis Limburg	4	515	500
Oost-Vlaanderen	Beheer Energie Aalst	3	212	58
Oost-Vlaanderen	SOLVA	3	326	267
Oost-Vlaanderen	Energiecentrale Gent	4	236	120
Oost-Vlaanderen	Veneco	4	1893	1244
Oost-Vlaanderen	Woonwijzer Waasland	3	745	102
Vlaams-Brabant	3Wplus	4	262	147
Vlaams-Brabant	IGO	4	553	242
West-Vlaanderen	Energiehuis DVV Westhoek	4	1009	112
West-Vlaanderen	Energiehuis Warmer Wonen W13	3	511	352
West-Vlaanderen	Energiehuis Oostende	4	356	81
West-Vlaanderen	WVI	4	584	189
Totaal	Alle Energiehuizen	65	11437	6169

We beschikken niet over dergelijke detailcijfers voor de via andere kanalen gefinancierde renovatiecoaches.

5. Het VEKA verzamelt geen cijfers over de wachttijd tussen een adviesvraag en een afspraak met een renovatiecoach. Op de intervisiemomenten met de renovatiecoaches worden de laatste maanden geen problemen met betrekking tot wachttijden voor een renovatiecoach gemeld.
6. De mogelijkheden van renovatiecoaches worden steeds beter bekend. In 2023 lanceerde het VEKA in samenwerking met de energiehuizen de campagne 'Je weet het echt beter met het Energiehuis!'. Ook de energiehuizen zelf zetten lokale campagnes op, vaak in samenwerking met de gemeenten van hun werkingsgebied. Daarnaast organiseren ze infoavonden, maken ze hun aanbod bekend in het gemeentelijk infoblad en gebruiken ze andere kanalen zoals nieuwsbrieven van verenigingen, immo-kantoren en notarissen.

De lokale besturen zelf zijn in elk geval op de hoogte van de werking van de energiehuizen en hun aanbod van renovatiecoaches. Elk lokaal bestuur heeft een samenwerkingsovereenkomst met het energiehuis dat haar bewoners bedient.

7. In de loop van 2023 werd een hertekening en versterking van het renovatiebegeleidingsaanbod goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op basis van een evaluatie van onder andere de Huur- en isolatiepremie (HIP), de opvolgscan type 2 (OS type 2) en de burenpremie, werd beslist om deze ontzorgende trajecten als op zichzelf staande maatregelen stop te zetten en te vervangen door een versterkt, geïntegreerd en in het energiehuis gecentraliseerd begeleidingsaanbod onder de noemer van de Mijn Verbouwbegeleiding. Dit begeleidingsaanbod zal bestaan uit drie pijlers: (1) het bestaande eerstelijnsadvies waarvoor alle doelgroepen bij het loket terecht kunnen, (2) een nieuwe doelgroepgerichte (basis)renovatiebegeleiding aan huis naar analogie met de burenpremie (MVB Basis), en (3) een nieuwe doelgroepgerichte begeleiding bij de totaalrenovatie van woningen met EPC-label E en F of appartementen met EPC-label D, E of F (MVB EPC). Hiermee kunnen de energiehuizen, aanvullend op hun huidige basistaken, welbepaalde doelgroepen resultaatgerichte begeleiding bieden bij de planning en uitvoering van renovaties, ook aan VME's. Daarnaast worden ook doelgroepgerichte trajecten voor onderhoud en verduurzaming van verwarming en voor begeleiding bij de plaatsing van zonnepanelen toegevoegd aan de taken van de energiehuizen.

Er is geen vervolg voorzien voor het energieconsulentenproject renovatiecoach in de vorm van tijdelijke projectfinanciering. Deze diensten kunnen en zullen verdergezet worden via de structurele prestatiegefinancierde Mijn Verbouwbegeleiding, aangevuld met de verhoogde basisfinanciering. De begeleiding zal aangestuurd worden vanuit de energiehuizen, die de uitvoering kunnen overlaten aan derden zoals bv. BENOvatiecoaches en renovatiecoaches.

In 2024 is in totaal 28,8 miljoen euro begroot voor de werking van energiehuizen: 16 miljoen euro voor hun basiswerking (waaronder het geven van renovatieadvies) en het verstrekken van de Mijn Verbouwlening en daarnaast 7,7 miljoen euro voor de doelgroepgerichte begeleiding voor onderhoud en verduurzaming van verwarming en begeleiding bij de plaatsing van zonnepanelen en tenslotte 5,4 miljoen euro voor de Mijn Verbouwbegeleiding. Ten opzichte van de situatie in 2021 met een budget van 4,8 miljoen euro voor de energiehuizen en een budget van 2 miljoen euro in totaal voor de 3 begeleidingsinstrumenten die nu geïntegreerd worden, is dit een vermenigvuldiging met een factor 4.

8. De verschillende types renovatiebegeleiding waarnaar u verwijst, worden, zoals vermeld bij het antwoord op vraag 7, geïntegreerd in de Mijn Verbouwbegeleiding en zullen voortaan gecentraliseerd vanuit het energiehuis worden aangestuurd. Deze eenmaking wordt momenteel voorbereid, en zal in het najaar gelanceerd worden.

We streven ook naar een uniek (fysiek en digitaal) loket voor elke burger voor al zijn vragen in verband met wonen en energie in elke gemeente. We belonen de energiehuisen die stappen in de richting van integratie van de woon- en energieloketten zetten met een integratiebonus. Deze stappen zijn bv. het organiseren van een regelmatige permanentie van een energiespecialist in al de gemeentelijke woon- en energieloketten, het optimaliseren van de procesflow tussen deze eerstelijnsloketten en het energiehuis, het versterken van de basiskennis van de loketmedewerkers door vormingen enz.

Met de Mijn Verbouwbegeleiding en de integratie van de woon- en energieloketten maken we volop werk van de rationalisering en stroomlijning die u in uw vraag terecht bepleit.